

Izjava sa Četvrtog foruma o Bolonjskoj politici, održanog u Jerevanu, 14-15. maja, 2015. godine

Mi, Ministri, odgovorni za visoko obrazovanje i šefovi delegacija na Četvrtom forumu o Bolonjskoj politici, smo se sastali u Jerevanu kako bismo potvrdili i nastavili našu saradnju u razvoju visokog obrazovanja, čije javne vlasti, ustanove visokog obrazovanja, studenti i osoblje su posvećeni demokratiji, ljudskim pravima i vladavini prava. Naglašavamo naš interes u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA) i u korištenju njegovih principa, kao uspješnog primjera saradnje u visokom obrazovanju, što je potrebno razmotriti u ostalim regionalnim kontekstima. Takođe priznajemo doprinos ostalih regiona, putem njihovog iskustva u donošenju politika i njihove prakse, daljem razvoju Evropskog prostora visokog obrazovanja (EHEA).

Politička nestabilnost u mnogim državama, visok nivo nezaposlenosti i migracija uzrokovani ekonomskim i socijalnim krizama i nedostatak pristupa visokom obrazovanju su neki od izazova sa kojima se suočavamo. U isto vrijeme, nacionalno buđenje u državama daje nadu ljudi da će demokratskija i tolerantnija društva dati mogućnosti za lični razvoj, kao i razvoj kvalitetnog visokog obrazovanja. Reforme visokog obrazovanja bi trebale da prošire razvoj demokratske kulture i da opreme naša društva znanjem, razumijevanjem i vještinama kojima bi se pomoglo rješavanje izazova sa kojima se suočavamo. Ključ da bi se ovo postiglo je zaštita osoblja i studenata u osiguravanju akademskih sloboda, integriteta i autonomije ustanova visokog obrazovanja.

Štaviše, mobilnost studenata i osoblja omogućava promjernu i stvaranje novih znanja i pomaže izgradnju međusobnog povjerenja i razumijevanja. Brzi tehnološki razvoj će imati uticaja na visoko obrazovanje i način na koji će se isto reformisati.

Zbog toga je potrebno pojačati dijalog o politikama i saradnji između Evropskog prostora visokog obrazovanja (EHEA) i država Srednjeg Istoka (Middle East – ME), Sjeverne Afrike (North Africa – NA) i Azije (Asia – AS) (MENAAS), posvećujući dužnu pažnju raznolikim sistemima visokog obrazovanja, kao i političkim, ekonomskim i kulturološkim pejzažima naših regiona i država. Identifikovali smo određeni broj zajedničkih izazova koji bi trebali biti vodič naše zajedničke saradnje u budućnosti; to uključuje demografske promjene, nezaposlenost diplomaca, ekonomske i političke krize koje utiču na mnoge od naših država, prevladavanje stereotipa, nedovoljno interkulturalnog dijaloga i povećanje ekstremizma i radikalizacije. Radićemo sa akademskom zajednicom na razvoju glavne uloge koju visoko obrazovanje treba da ima u suočavanju sa ovim izazovima i stvaranju društava kakvih želimo. Štaviše, težili bismo da nađemo načine u kojima reforme obrazovanja mogu da pomognu u stvaranju društava kakvih želimo.

Zbog toga ćemo nastaviti da gradimo na onome što nam je zajedničko, uz to omogućavajući pojedinim obrazovnim sistemima da nadgrade svoje posebne snage i tradicije. Raznolikost i različiti aspekti dijaloga o politikama podrazumijevaju uključivanje na svim nivoima: regionalnom, nacionalnom i institucionalnom.

Četvrti forum o Bolonjskoj politici je fokusiran na jačanje saradnje između država EHEA i MENAAS područja, koje graniče sa EHEA državama. Važno je osigurati da je visoko obrazovanje danas spremno da odgovori na izazove. Reforme visokog obrazovanja će poboljšati kvalitet visokog obrazovanja i pomoći će rješavanje nezaposlenosti, posebno mladih ljudi i posebno mladih žena. Takođe je fokusiran na ulogu strukturalnih reformi, uključujući šeme mobilnosti i zajedničkih programa.

Strukturalne reforme i instrumenti transparentnosti Evropskog prostora visokog obrazovanja (EHEA), kao i slične inicijative u drugim regionima bi trebalo da služe kao osnova za dalju saradnju, nastavljajući sa nadogradnjom rezultata postojećih projekata koje provode različite međunarodne

organizacije, nacionalne vlasti i ustanove visokog obrazovanja. One obuhvataju korištenje rezultata učenja, izgradnju kapaciteta za osiguranje kvaliteta, razvoj okvira kvalifikacija, mobilnosti i priznavanje kao i sisteme kredita, zajedničke diplome, doktorsko obrazovanje.

U našoj budućoj saradnji, naročit prioritet ćemo dati sljedećem:

- Razvijanje nacionalnih okvira kvalifikacija, uključujući razvoj metodologija za uspostavljanje kompatibilnosti između nacionalnih okvira između EHEA – u skladu sa okvirom kvalifikacija za Evropski prostor visokog obrazovanja (QF-EHEA) – i nacionalnim okvirima koje su razvile MENAAS države.
- Razvijanje saradnje u obezbjeđivanju kvaliteta, sa idejom daljeg razvoja međusobnog povjerenja u naše obrazovne sisteme i njihove kvalifikacije. Ohrabrićemo agencije za osiguranje kvaliteta država učesnika da rade sa ciljem inkluzije u Evropski registar za obezbjeđivanje kvaliteta u visokom obrazovanju (EQAR).
- Poboljšanje međusobnog priznavanja kvalifikacija, putem poboljšanih informacija, zajedničkog razvoja i proširenja prakse i metodologije priznavanja. Podstičemo UNESCO da inicira pregled regionalnih konvencija za mediteranski region i arapske države, sa ciljem obuhvatanja glavnih principa i odredaba Savjeta Evrope/UNESCO Lisabonske konvencije o priznavanju, kao i UNESCO-vih regionalnih konvencija koje su nedavno revidirane, kao i ponovno aktivirane MERIC mreže.
- Saradnja u razvoju i provođenju sistema transfera kredita, poklanjajući dužnu pažnju ECTS i nedavno revidiranom Vodiču za korisnike.

Na institucionalnom nivou, ohrabrićemo i podržati akademsku saradnju za razvoj zajedničkih projekata za provođenje politika i instrumenata potrebnih za potpuno provođenje reformi i za razvoj okruženja za učenje koja su orijentisana na studente. Uključenost akademske zajednice, uključujući i studente i akademike, kao i druge ključne zainteresovane strane, je najvažnije za razvoj i provođenje ovih reformi.

Štaviše, u svjetlu nedavne političke nestabilnosti i napada na demokratiju i vladavinu zakona u određenom broju država, naglašavamo važnost nastavka saradnje između visokoškolskih ustanova i naše posvećenosti podršci razmjene studenata i osoblja i zajedničkim projektima za jačanje kapaciteta visokoškolskih ustanova u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (EHEA) i u partnerskim državama kako bi se doprinelo demokratskom razvoju zasnovanom na visoko-kvalitetnom obrazovanju i istraživanju.

Za uspješnu dalju saradnju između država Evropskog prostora visokog obrazovanja (EHEA) i naših država, važno je uzeti u obzir ostale regionalne procese.

Mi, Ministri, odgovorni za visoko obrazovanje i šefovi delegacija na Četvrtom forumu o Bolonjskoj politici, priznajemo da uspješan dijalog o politici zahtijeva konstantno korištenje različitog spektra radnih metoda, uključujući konferencije, seminare, radne grupe, studije, pilot projekte i aktivnosti učenja kolega, između članica Foruma o Bolonjskoj politici. Obavezujemo se na uvođenje pilot projekata u našim državama i regionima i da tražimo od Bolonjskog Sekretarijata, u uskoj saradnji sa Grupom za praćenje Bolonjskog procesa (BFUG), Bolonjskim odborom i predstavnicima MENAAS država da nadgledamo saradnju sa ciljem definisanja područja za saradnju i razvoj rasporeda i plan aktivnosti do sljedećeg sastanka Grupe za praćenje Bolonjskog procesa (BFUG).

Sljedeći Forum o Bolonjskoj politici biće organizovan 2018. godine u Francuskoj u saradnji sa ministarskom konferencijom.